

TERMENI SI CONDITII PRIVIND SERVICIUL DE TRANSPORT INTERN RUTIER DE MARFURI

..... RASPUNDEREA PRIVIND SERVICIUL DE TRANSPORT

Raspunderea partilor in contractul de transport este reglementata prin conventia partilor si de legislatia in vigoare respectiv, *Codul civil roman* (dreptul comun) si *Conventia referitoare la contractul de transport international de marfuri pe sosele (CMR)* aplicabila si transportului national conform art. 77 din O.G. 27/2011 *privind transporturile rutiere* (legea speciala).

Transportatorul raspunde pentru pierderea totala sau partiala, ori pentru avariarea marfii produse intre momentul primirii marfii si momentul predarii, cat si pentru intarziere in predare.

Potrivit Codului civil roman (art. 1991) transportatorul nu raspunde dacă pierderea totală ori parțială sau, după caz, alterarea ori deteriorarea s-a produs din cauza:

a) unor fapte în legătură cu încărcarea sau descărcarea bunului, dacă această operațiune s-a efectuat de către expeditor sau destinatar;

b) lipsei ori defectuoșității ambalajului, dacă după aspectul exterior nu putea fi observată la primirea bunului pentru transport;

c) expedierii sub o denumire necorespunzătoare, inexactă ori incompletă a unor bunuri excluse de la transport sau admise la transport numai sub anumite condiții, precum și a nerespectării de către expeditor a măsurilor de siguranță prevăzute pentru acestea din urmă;

d) unor evenimente naturale inerente transportului în vehicule deschise, dacă, potrivit dispozițiilor legii speciale sau contractului, bunul trebuie transportat astfel;

e) naturii bunului transportat, dacă aceasta îl expune pierderii sau stricăciunii prin sfărâmare, spargere, ruginire, alterare interioară spontană și altele asemenea;

f) pierderii de greutate, oricare ar fi distanța parcursă, dacă și în măsura în care bunul transportat este dintre acelea care prin natura lor suferă, obișnuit, prin simplul fapt al transportului, o asemenea pierdere;

i) oricărei alte împrejurări prevăzute prin lege specială.

Dacă se constată că pierderea sau deteriorarea ori alterarea a putut surveni din una dintre cauzele prevăzute mai sus, se prezumă că paguba a fost produsă din aceea cauză.

Transportatorul este, de asemenea, exonerat de răspundere, dacă dovedește că pierderea totală sau parțială ori alterarea sau deteriorarea s-a produs din cauza:

a) unei alte fapte decat cele prevazute la alin. (1) savarista cu intentie ori din culpa de catre expeditor sau destinatar ori a instructiunilor date de catre unul dintre acestia;

b) fortei majore sau faptei unui tert pentru care transportatorul nu este obligat sa raspunda;

Potrivit Conventiei CMR (art. 17) transportatorul este exonerat daca pierderea, avarierea sau intarzierea a avut drept cauza o culpa a persoanei care are dreptul sa dispuna de marfa sau din riscurile particulare inerente uneia sau mai multora dintre urmatoarele fapte:

- lipsa sau defectuozitatea ambalajului pentru marfurile expuse prin felul lor la stricaciuni sau avariere, cand aceste marfuri nu sunt ambalate sau sunt necorespunzator ambalate;

- manipularea, incarcarea, stivuirea sau descarcarea marfii de catre expeditor sau destinatar sau de catre persoane care actioneaza in contul expeditorului sau destinatarului;

- natura unor marfuri expuse datorita cauzelor inerente incesi naturii lor, fie la pierdere totala sau partiala, fie la avarie in special prin spargere, rugina, deteriorare interna si spontana, uscare, curgere sau pierdere normala;

- insuficienta sau imperfectiunea marcajelor sau a numerelor coletelor;

Se considera intarziere la eliberare atunci cind marfa nu a fost eliberata in termenul convenit sau, daca nu a fost convenit un termen, atunci cand durata efectiva a transportului depaseste timpul care in mod rezonabil este acordat unui transportator diligent, tinindu-se cont de circumstante si, printre altele, in cazul unei incarcari partiale, de timpul necesar pentru asamblarea unei incarcaturi complete in conditii normale.

Daca potrivit prevederilor de mai sus, transportatorul nu raspunde de unii factori care au cauzat dauna, raspunderea sa nu este angajata decat in masura in care factorii de care el raspunde, au contribuit la dauna.

Cel in drept poate sa considere marfa pierduta, fara a prezenta alte dovezi, cand aceasta nu a fost eliberata in termen de 30 zile de la expirarea termenului convenit sau, daca nu a fost convenit un asemenea termen, in termen de 60 zile de la primirea marfii de catre transportator.

Cel in drept poate, primind despagubirea pentru marfa pierduta, sa ceara in scris sa fie incunostintat imediat, in cazul in care marfa ar fi gasita in cursul anului care urmeaza platii despagubirii.

Confirmarea primirii unei astfel de cereri se comunica in scris.

In cazul lipsei fie a cererii, fie a instructiunilor date in termenul de 30 zile sau daca marfa a fost gasita dupa un an de la plata despagubirii, transportatorul poate dispune de aceasta, conform legislatiei locului unde se gaseste marfa.

Daca marfa este eliberata destinatarului fara incasarea sumei ramburs care ar fi trebuit sa fie perceputa de catre transportator in virtutea dispozitiilor contractului de transport, transportatorul este obligat sa despagubeasca pe expeditor cu suma ramburs, fara a fi prejudiciat in dreptul sau in regres impotriva destinatarului

Daca expeditorul preda transportatorului marfuri periculoase, ii semnaleaza acestuia natura exacta a pericolului pe care marfurile il prezinta si ii indica eventual precautiile care trebuie luate. In cazul cand aceasta semnalare nu a fost consemnata in scrisoarea de trasura, sarcina de a face dovada, prin orice mijloace, ca transportatorul a avut cunostinta de natura exacta a pericolului pe care il prezenta transportul marfurilor sus-mentionate, revine expeditorului sau destinatarului.

Marfurile periculoase care nu au fost cunoscute ca atare de catre transportator in conditiile prevazute mai sus pot fi, in orice moment si in orice loc, descarcate, distruse sau facute inofensive de catre transportator, fara nici o despagubire; expeditorul este in plus raspunzator pentru toate cheltuielile si daunele rezultand din predarea la transport a acestor marfuri sau pentru transportul lor.

Daca destinatarul a primit marfa fara sa fi constatat starea ei in contradictoriu cu transportatorul sau daca cel mai tarziu in momentul eliberarii, cand este vorba de pierderi ori avarii aparente sau in termen de 7 zile de la data eliberarii in afara de duminici si sarbatori legale, cand este vorba de pierderi sau avarii neaparente, nu a facut rezerve transportatorului, indicand natura generala a pierderii sau avariei, se prezuma, pana la proba contrarie, ca a primit marfa in starea descrisa in scrisoarea de trasura. Rezervele aratate mai sus trebuie sa fie facute in scris daca este vorba de pierderi sau de avarii neaparente.

Daca starea marfii a fost constatata in mod contradictoriu de catre destinatar si transportator, dovada contrarie rezultatului acestei constatari nu poate fi facuta decat daca este vorba de pierderi sau de avarii neaparente si daca destinatarul a adresat rezervele sale in scris transportatorului in termen de 7 zile, in afara duminicilor si a sarbatorilor legale, de la data acestei constatari.

Cuantumul despagubirilor in caz de pierdere totala sau partiala ori pentru avariarea marfii este cel mentionat in art. 23 din Conventia CMR, astfel:

Cand, in conformitate cu dispozitiile conventiei CMR, este pusa in sarcina transportatorului o despagubire pentru pierderea totala sau partiala a marfii, aceasta despagubire este calculata dupa valoarea marfii la locul si in momentul primirii acesteia pentru transport.

Totusi, cuantumul despagubirii nu poate depasi echivalentul in lei a 2,5 USD per kilogram greutate bruta lipsa, limitare prevazuta de art. 77 alin. 2 din *O.G. 27/2011 privind transporturile rutiere*.

In plus, se restituie taxa de transport, taxele vamale si alte cheltuieli ivite cu ocazia transportului marfii, in totalitate in caz de pierdere totala si proportional in caz de pierdere partiala; alte daune-interese pentru pierdere nu sunt datorate.

In caz de intarziere, daca cel in drept face dovada ca din aceasta intarziere a rezultat un prejudiciu, transportatorul este tinut sa plateasca daune care nu pot depasi pretul transportului.

O despagubire mai mare nu poate fi pretinsa decat in caz de declarare a valorii marfii.

Raspunderea transportatorului pentru incasarea rambursurilor cu care expeditorul a grevat transportul, este reglementata de dispozitiile privitoare la mandat.

Expeditorul va despagubi transportatorul pentru orice pagube cauzate de natura sau viciul bunurilor predate pentru transport.

Transportatorul ramane insa raspunzator fata de terti pentru pagubele cauzate astfel, cu drept de regres impotriva expeditorului.

Litigiile in legatura cu executarea contractului de transport se vor solutiona de instanta competenta material de la sediul transportatorului.

Coletele cu greutate peste 50 kg care fac obiectul serviciului de transport intern de marfa se vor livra intre 2-7 zile lucratoare.